

بیش از دویست‌ویست روز قبل، رهبر انقلاب اسلامی حضرت آیتالله سیدعلی خامنه‌ای(ره) بعد از حدود چهل سال رهبری جمهوری اسلامی ایران و امت مسلمان در منزل خود به فیض شهادت نائل آمد و تا آخرین لحظه عمر خود همان گونه که از لسان رهبر جوان انقلاب اسلامی، آیتالله سیدمجتبی خامنه‌ای بیان شده؛ استوار و محکم با مشته‌های گرگ‌کرده ایستاده بود و کماکان آثار مجاهدت و مدیریت و تدابیر ایشان در عرصه‌های مختلف تقابل با جبهه استکبار و سلطه به‌خوبی نمایان است.

مجموعه اتفاق‌های چالش‌برانگیزی که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی برای مردم ایران به وقوع پیوسته هر کدام به‌تنهایی ظرفیت فروپاشی اجتماعی، سیاسی و حاکمیتی و... را دارا بودند که نمونه‌های بسیار کوچک‌تر از آن‌ها در کشورهای دیگر موجب فروپاشی را فراهم کرده و در ایران هم اگر الطاف الهی و همراهی مردم و شناسختی از ماهیت انقلاب و منشأ بحران‌ها در نزد رهبر انقلاب نبود به‌طور قطع دشمنان می‌توانستند به اهداف خود برسند؛ اما مجموعه عملکردهای ایشان به‌ویژه با زمان‌شناسی و آینده‌نگری، هم در زمان قبل از آغاز جنگ تحمیلی رژیم بعث علیه ایران، هم در زمان جنگ که عموماً ایشان در مقام ریاست جمهوری بودند و هم بعد از جنگ و رحلت امام(ره) که عنوان رهبری انقلاب اسلامی و مسئولیت امت را بر عهده داشتند؛ شرایطی را فراهم ساخت که ایران به‌رغم تمام سختی‌ها از بحران‌های مختلف به سلامت عبور کرد.

بحران‌های بی‌شمار...

مقابله هوشمندانه ایشان با جریان‌های ضدانقلاب در سال‌های ابتدایی پیروزی انقلاب و سخنرانی‌های تأثیرگذاری که داشتند، اثربخشی ایشان در معاونت انقلاب وزارت دفاع، ایفای نقش به‌عنوان نماینده امام(ره) در ارتش، امامت جمعه پایتخت، نمایندگی مردم تهران در مجلس، عضویت در شورای عالی دفاع، حضور در ستاد جنگ‌های نامنظم به همراه شهید چمران، اثبات بی‌کفایتی بنی‌صدر، ترورهای دهه ۱۳۶۰، جنگ و فرماندهی کلان آن و تمشیت امور جنگ، ریاست جمهوری در وضعیت جنگ، ارتحال امام(ره)، حوادث جنگ‌های خلیج فارس اول و دوم، جنگ افغانستان، جبهه‌گیری برخی جناح‌های سیاسی داخلی در ماجراهایی مثل انتخابات ۸۲، ماجراهای کوی دانشگاه، فتنه جنبش سبز و کودتای مخملی، تحریم‌های اقتصادی فرانجه، کشمکش‌های سیاسی رجز سیاسی، بازنده‌های داعش و موضوعات منطقه‌ای، شهادت حاج‌قاسم سلیمانی، چالش‌های احقاق حقوق هسته‌ای و موضوعات سیاسی مرتبط با آن، غائله مهسا امینی، شهادت رئیس‌جمهور نسل‌سیدابراهیم رئیسی، شهادت سیدحسن نصرالله، شهادت

اسماعیل هنیه در تهران، شهادت فرماندهان ارشد نظامی و دانشمندان در روز اول جنگ ۱۲ روزه و موارد بی‌شمار دیگر... تنها گوشه‌ای از بحران‌های پایان‌ناپذیری بودند که آن‌گونه که باید در زمان خود از لحاظ مدیریت و کنترل مورد توجه قرار نگرفتند و نقش رهبری به‌عنوان کسی که مستقیماً مدیریت بحران انجام دادند به چشم نیامد.

آنچه در تمام این دوران و ای‌یسا از دوران جوانی رهبر شهید نمود عینی‌تری برای امروز پیدا کرده است؛ فارغ از تمام ابعاد شخصیتی، علمی، دینی، فرهنگی، سیاسی و... تجلی راهبرد نظامی ایشان با تکیه بر افزایش قدرت بازدارندگی به واسطه تقویت نظامی بود که همواره این قدرت و توانمندی را در داخل جست‌وجو و آن را تربیت و به نقطه فعلی رساندند که حتی بعد از دو جنگ تمام‌عیار دوازده‌روزه و چهل‌روزه به‌رغم تمام خسارت‌های مادی و معنوی که وارد شد امروز دنیا بر قدرت نظامی ایران ادغان دارد و رهبر شهید انقلاب اسلامی را به واسطه افتخ دیدی که نسبت به این موضوع داشته‌اند می‌تایند.

نقطه بحرانی جنگ ۱۲ روزه

واضح‌ترین اتفاق بعد از لحظات اولیه جنگ دوازده‌روزه، ورود بیه «نقطه بحرانی در سسلط تصمیم‌گیری و در سطح صحنه نبرد» بود که دقیقاً نیاز به یک شناخت از اهداف دشمن و همین‌طور از چگونگی مقابله با آن به‌شدت احساس می‌شد. رهبر انقلاب اسلامی با درایت و کنترل صحنه و جایگزینی برای فرماندهان شهید در همان ساعات اولیه جنگ، قدرت در ک خود از شرایط و مدیریت بحران را مجدداً بعد از دوره‌های متوالی که در طول ریاست جمهوری و رهبری خود پشت سر گذاشته بودند به رخ کشیدند و دقیقاً دشمن را وادار به تسلیم و آتش‌یس ساختند.

ایشان نه‌تنها موفق شدند جنگ دوازده‌روزه را با پیروزی تمام‌عیار و شگمگیر و با کنترل وضعیت بحران پشت سر بگذارند؛ بلکه پای‌هم با شناخت از ماهیت دشمن و اهدافی که آن‌ها دنبال می‌کنند؛ پیش‌بینی جنگ قریب‌الوقوع دیگری را نیز کردند که براساس آن، افزایش توان انواع تولیدات نظامی

در همین دوران پیوستگی عاطفی و اندیشه‌ای ایشان با عناصر مؤثر ارتش از جمله سرلشکر قرنی و سرهنگ ولی... فلاحی(در آن دوران) آیت‌الله خامنه‌ای را به این نتیجه می‌رساند که به‌طور حتم باید نسبت به آینده ارتش و استقلال آن اقدامی داشته باشد.

آیت‌الله خامنه‌ای به عنوان نماینده امام(ره) در ارتش و به عنوان عضو فرهنگی و تبلیغی شورای

و رسانه‌های فارسی‌زبان معاند نمی‌بیند. سؤال اساسی با شرح و تفسیر فوق، چگونگی انجام این مدیریت بحران و با پیش‌بینی از وضعیت آینده برای رهبر شهید است که این توانمندی و قوهٔ مدیریت و درک موقعیت و شرایط براساس چه تجربه‌ها و یا دیدگاه‌هایی در ایشان حاصل شده است، تا به آنجایی‌که در شرایطی که همگان فکر می‌کردند در جنگ دوازده‌روزه و یا چهل‌روزه و یا حتی پیش از آن در زمان شهادت آیتالله رئیسی و یا موارد دیگر، کشور و یا حاکمیت باید به فروپاشی تصمیم‌گیری و مدیریت صحنه‌ها برسد؛ اما نه‌تنها این خیال خام آن‌ها تعبیر نشد؛ بلکه بر قدرت و توان جمهوری اسلامی ایران و ملت ایران با عبور از بحران افزوده شد و به لطف خداوند از قدرت منطقه‌ای به ابرقدرت جهانی تغییر ماهیت وجودی داده و خود را در حوزه تمدنی و در نظامات جدید جهانی بازتعریف می‌کند.

مراحل مبارزاتی پیش از انقلاب

مسلم است که مرور زندگی و گذشته رهبر شهید، ما را به شناخت بیشتر ایشان در خصوص مدیریت و کنترل بحران می‌رساند و همان‌گونه که پیش از این اشاره شده بود؛ ایشان در طول مبارزات انقلابی خود و در مراحل دستگیری که از نواحی، اطلاعاتی، انتظامی و امنیتی صورت می‌گرفت به شناخت نسبی از عناصر و ارکان و چارچوب نیروهای مسلح به صورت ابتدایی رسیدند و در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی و بعد از آن نیز به دلیل جایگاه و سمت‌ها و مرادات مصممانه‌ای که با نظامی‌ها داشتند تجربه‌های ارزشمند و گران سنگی را به دست آوردند.

پیش از پیروزی انقلاب اسلامی و ۱۹ بهمن ۱۳۵۷ و در آیین بیعت همافران نیروی هوایی و بعضی از کارکنان ارتش طی رژه‌ای که در خیابان ایران دسته‌نهای مختلف نظامی انجام دادند؛ آیتالله سیدعلی خامنه‌ای جزء تعداد معدودی از اعضای شورای انقلاب بودند که از صفوف این نظامیان به مردم پیوسته سان دیدند و در گام بعدی نیز در ادای احترام و حضور همان کارکنان در مدرسه علوی باز هم آن مجاهدان اسلامی

پشت سر حضرت امام(ره) ایستاده و از نزدیک غلبان احساسات نظامی‌ها را در مواجهه با ماهیت و ذات انقلاب اسلامی و در برخورد با رهبر کبیر انقلاب اسلامی دیدند.

اگر مواجهه اول ایشان با امور و اشخاص

اخراج مستشاران آمریکایی براساس شرایط حساس زمان بعد از پیروزی انقلاب و ساختار کاملاً وابسته ارتش به مستشاران، یک شوک اساسی بر پیکره ارتش بود که واهمه زیادی را هم در دل بعضی از کارکنان ارتش در رده‌های بالا و تخصصی داشتند در مواجهه با موضوعات امنیتی و اقتصادی، سیاسی، نظامی، فرهنگی و بالاخص اعتقادی قابل توجه بود که مبتنی بر همین وجوه اعتباری، به‌طور حتم ارتش باید به استقلال وجودی و استقلال عملکردی بدون حضور نیروهای آمریکایی می‌رسید.

اخراج مستشاران آمریکایی براساس شرایط حساس زمان بعد از پیروزی انقلاب و ساختار کاملاً وابسته ارتش به مستشاران، یک شوک اساسی بر پیکره ارتش بود که واهمه زیادی را هم در دل بعضی از کارکنان ارتش در رده‌های بالا و تخصصی داشتند در مواجهه با موضوعات امنیتی و اقتصادی، سیاسی، نظامی، فرهنگی و بالاخص اعتقادی برای آن، مبتنی بر آموزه‌های دینی و فرهنگ ایرانی در ارتش تقویت می‌شد.

آیت‌الله خامنه‌ای به عنوان نماینده امام(ره) در ارتش و معاونت انقلاب وزارت دفاع که همواره از دوران جوانی نگاه تعلیمی و تربیتی و آموزشی به دقیقاً تشکیلاتی به موضوعات جمعی و اجتماعی داشت با در ک نیاز ارتش به تقویت مبانی اعتقادی، رأساً موضوعات مختلف آموزش اعتقادی در ارتش و طراحی در سطوح مختلف آن را اجرا و پیگیری کرد تا ارتش را در تراز انقلاب اسلامی به نقطه بالندگی و پویایی برساند. شاید طراحی دوره‌های آموزش اعتقادی در ارتش و تقویت بنیه اعتقادی کارکنان از مؤثرترین اقدامات آیت‌الله خامنه‌ای در کوران وقایع متعدد و نگران‌کننده اوایل انقلاب بود. این اقدام عامل جلوگیری از خیلی اتفاقات دیگر شد و قطعاً این شناخت ایشان از ماهیت دفع خطر برای آینده به واسطه تقویت بنیه اعتقادی، نگاهی استوار بر مدیریت و کنترل بحران را از همان زمان دارا بوده که نمودهای صدقایی دیگری را نیز در همان مقطع زمانی از خود نشان داد.

تام‌کننده‌ها باقی ماندند

جولوگیری از فروش هواپیمای F-۱۴ معروف به تامکت یکی دیگر از درخشان‌ترین اقدامات نماینده امام(ره) در ارتش و معاون انقلاب وزارت دفاع بود که روایت بسیار جذابی را خود ایشان از این اقدام مؤثر دارند.حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با مرور آن دوران در مستند «در لباس سربازی» این‌گونه روایت می‌کنند: «هن در مشهد بودم که خبر فروش تامکت‌ها را شنیدم، من تا می‌خواستم به تهران بازگردم فرصت نبود؛ بنابراین همان‌جا رادیو را گفتم بیاید و همان‌جا بیانیه‌ای را خواندم که خرید، فروش یا انعقاد هرگونه قرارداد نظامی

خودبستگی براساس آرمان‌های انقلاب رسیده بودند؛ دغدغه چگونگی حفظ توان نظامی و افزایش ارتقاء مهارت به‌کارگیری تسلیحات و تجهیزات و انتفال دانش درست بود و به قاعده اگر شناختی از عناصر انقلابی و یا تفضلات الهی نبود باید براساس همان تصمیم‌های برخی از اعضای دولت موقت که تجهیزات و در ثانی، عدم نیاز کشور به این نوع تجهیزات به دلیل تغییر حکومت بود که حالا که انقلاب اسلامی شده است و ایران با ندارد زاندام

نگاهی به عملکرد رهبر شهید انقلاب اسلامی

مدیریت دفاع مقدس

منطقه باشد و یا کسی هم جنگ ندارد؛ پس چرا همانند رژیم شاهنشاهی هزینه خرید و یا نگهداری تجهیزات بزرگی را بپردازد.

با همین دو استدلال بود که قرارداد ۹میلیارد دلاری ایران با آمریکا از سوی دولت موقت لغو شد و با کارشکنی آمریکا در واگذاری تجهیزات و با استرداد پول پرداخت شده عملاً خسارت سنگینی به ایران وارد شد؛ اما آیت‌الله خامنه‌ای با درک نیاز ایران به تام‌کت‌ها در آینده و اهمیت جلوگیری از وارد شدن خسارات بیشتر، با اقدامی به‌نگام و با رویکرد جلوگیری از بحران همه وجود تسلیحات نظامی در آینده، از فروش هواپیمای F-۱۴جولوگیری کرد که آثار این اقدام ایشان را در طول جنگ هشت‌ساله و دفاع مقدس کاملاً مشاهده کردیم و اگر نبودن این هواپیماه، چه مشکلات بزرگی می‌توانست در مسیر و فرایند جنگ به‌وجود بیاید.

شبکسازی و گروه‌های ۲۲ نفره

همان‌طور که از قبل اشاره شد؛ نگاه تشکیلاتی و شبکه‌سازی از ویژگی‌های مبارزاتی ایشان و خامنه‌ای بود که پیشینه‌ای به اوان جوانی و حتی پیش از آغاز نهضت امام(ره) داشت و همواره این شبکه‌سازان‌ها را می‌شد در جریانات واقعی که ایشان در آن نقش مؤثر داشتند را احساس کرد. وقایع سیاسی و اجتماعی و همین‌طور اقدامات تجاوزگرانه مرزی رژیم بعث در ابتدای پیروزی انقلاب درحالی‌که ایشان در مقطعی سرپرستی سپاه را نیز برعهده داشتند؛ عامل بر این شد تا با ارائه طرح گروه‌های ۲۲ نفره بسیج و اتصال شبکه‌ای این گروه‌ها به سلسله‌مراتب فرماندهی سپاه، امنیت شهری و اجتماعی تا حدود زیادی به شهرها باز گردد و مقدمه‌ای باشد برای ایفای نقش این‌ها در مردمی در طول دوران دفاع مقدس. این اقدام ایشان با درک صحیح و دقیق از وقایع آینده و تحولات آن زمان بود و موجبات عبور از بحران‌های اجتماعی و سیاسی در آن زمان و در دوره‌های بعد را فراهم ساخت.درواقع بعدها خود ایشان در یکی از سخنرانی‌های خود به‌طور مثال در سال ۱۴۰۳ و در دیدار با بسیجیان، خودباوری و بسیج را نقطه مقابل تحقیر ملی عنوان می‌کنند و آن را یک مدل جدید مردم‌محور و اثرگذار در حوزه‌های مختلف از جمله فرهنگی، اجتماعی و نظامی به صورت شبکه‌سازی شده بر می‌شمارند که ذیل تفکر مقاومت خود را حفظ کرده و در سایه ماهیت و خاصیت ذاتی انقلاب اسلامی در جهان و منطقه تحت عنوان «جریان مقاومت» منتشر شده است.

آغاز خودکفایی

در آن مقطع زمانی و با ملاحظات موجود، از زاویه دید کسانی که بعد از اخراج مستشاران آمریکایی نگران تعمیر و نگهداری تجهیزات بودند و از منظر کسانی که هنوز به تریبون نماز

در چنین شرایطی بحران تمام‌سلوح مدیریتی و اجرایی کشور را فرا گرفته بود. روایت شخص آیت‌الله خامنه‌ای از آن روز بسیار جذاب و دارای نکات مدیریتی و کنترل بحران است:

«سن برای کارگران کارخانه جنرال در غرب تهران سخنرانی داشتیم که هواپیماهای میگ زیتونی رنگ در آسمان تهران ظاهر شدند. دود و صدای انفجارهایی از سمت فروه‌گاه بلند شد که من آن دود را از آن کارخانه در قلع شمالی می‌دیدم. سعی کردم به کارگران قوت قلب بدهم و نخواستیم که این وضعیت اثر بدی ایجاد کند. برنامه را ادامه دادم. سخنرانی کوتاهی انجام دادم و وقتی که به اتمام رسید خودم را به اتاق جنگ ستاد مشترک ارتش رساندم. همه مسئولان (آقایان بهشتی، هاشمی، ربانی، بنی‌صدر، فرماندهان نظامی و...) در آنجا بودند. من در ابتدا به فرمانده وقت نیروی هوایی گفتم که «قای قفوری پس کو پدافندهاوتون؟» چون برای من سؤال بود که چگونه این هواپیماه‌ا بدون اقدام پدافندی توانستند تا تهران بیایند و...»

بیانیه آغاز جنگ برای مردم

در اینن لحظات نگاه مدیریت بحران آیت‌الله خامنه‌ای دقیقاً متوجه مردم است که حالا که در این اتاق مسئولان خودشان همه نگران و مستأصل هستند؛ پس وضعیت مردم چگونه می‌تواند باشد؛ لذا پیشنهاد می‌دهد که بیانیه‌ای برای آرام ساختن جو روانی و کنترل اجتماعی و رفع نگرانی مردم صادر شود.

در همان اتاق با توجه به شرایط و تسلط آیت‌الله خامنه‌ای به اوضاع، بالاجماع پیشنهاد داده می‌شود که خود ایشان پیام و بیانیه را بنویسد و آن را برای مردم قرائت کند. ایشان بی‌یوقت وقت به بیانیه‌ای با ابعاد سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، نظامی و حساسی و شورانگیز در همان لحظه و در اتاق کناری نوشت و از طریق رادیو آن را برای مردم قرائت کرد که تأثیرات شگرفی در موضوع کنترل بحران و کنترل روان اجتماعی و... داشت؛ «ملت مسلمان و انقلابی ایران! برادران و خواهران! دولت دست نشانده و مزدور عراق تجاوزز هوایی را به حریم جمهوری اسلامی ایران آغاز کرده و به چند پایگاه هوایی حمله کرده است. ما تاکنون نخواستیم بودیم حمله را آغاز کنیم، اما ارتش جمهوری اسلامی تجاوز این بعثی‌های دست نشانده را تحمل نمی‌کند و درس تلخی به صدام خواهد داد. مردم عزیز ما باید خونسردی و متانت خود را حفظ کنند. اگرچه ناخوشایم، را که امکان ضداقتبال منشر می‌کند نفی کنند؛ به پادگان‌های نظامی نزدیک نشوند و در انتظار لحظه انجام مسئولیت همگانی که از سسوی رهبر عظیم‌الشان محول خواهد شد باشند. هم‌کثون نیروهای رزمنده ارتش جمهوری اسلامی ایران، در زمین و هوا و دریا

به نبرد سرگرمند. نتایج متعاقباً به اطلاع ملت ایران خواهد رسید.»

نگارشی این متنن رادیویی و قرائت آن از سوی خود آیت‌الله خامنه‌ای که با صدایی رسا و با صلاست و با اطمینان خاطر آن را قرائت کرد؛ توانست آرامش را بر جامعه حاکم و تصمیم‌گیری برای ادامه روند رسیدگی به امور آغاز جنگ را نزد مسئولین آسان سازد و به این ترتیب این لحظه‌های بحرانی را که حتی مسئولین نیز خودشان نگران و پریشان و مستأصل بودند، آیت‌الله خامنه‌ای با ذکاوت و هوشمندی و با اطمینان خاطر از نصرت الهی کنترل و شرایط خاص جنگی را با در پیش گرفتن تدابیر جدید حاکم بر جامعه و مسئولان، در رده‌های مختلف نظامی و سیاسی بکند.

گزارش عملیات ۱۴۰ فروندی

بعد از ظهر و عصر مسلمان اولین روز جنگ، پاسخ نیروی هوایی به رژیم بعث داده می‌شود اما یکم مهر روزی است که آیت‌الله خامنه‌ای حدود ساعت ۱۶ در مجلس شورای اسلامی به عنوان رئیس کمیسیون امنیت ملی گزارش عملکرد و نتایج عملیات کمان ۹۹ را به اعضای حاضر ارائه می‌دهد. در این گزارش آمده است که نیروی هوایی در یکم مهر با ۱۴۰ فروند هواپیما و حدود دویست سورتی پرواز به بیش از ۵۲ نقطه از پایگاه‌های ارتش بعث هجوم برده و توانسته است با انهدام اهداف، محاسبات و معادلات اولیه شکل گرفته در نزد صدام و حامیان غربی او را که متورشان مستهلک شد نیروی هوایی بوده بر هم نرزد و ارتش با این عملیات قدرت عملیاتی خود را بر همگان اثبات کرد.

نقطه قابل تأمل در این عملیات و سایر عملیات‌هایی که تا پایان جنگ از منظر شناختی می‌توان در آن خصوص صحبت کرد که در لحظه به لحظه جنگ، هواپیمای غیلاغروب، دهلران، ایلام، کرمانشاه، همدان، بوشهر، خوزستان، تهران و... جنگ را با وجهی از توحش آغاز کرد جنگی که هدف اصلی و کلان آن فروپاشی حاکمیت و ساختار اجتماعی و شکست انقلاب اسلامی بود.

جمعه اعلام حضور و همراهی با جریان انقلاب اسلامی داشته باشند.

کشمکش‌های سیاسی بنی‌صدر

بیانات و رفتارهای بنی‌جمهور وقت (بنی‌صدر) که هر روز که ره پیش می‌رفت به خلق بحران اجتماعی و سیاسی منجر می‌شد و او خود را در قله محبوبیت اجتماعی تصور و توهم می‌کرد.

اصول رفتاری بنی‌صدر و تصمیمات اختلاف‌برانگیز او و تقابیل آشکارش با دیگر نهادهای اساسی کشور هر روز پرنرگ‌تر از روز قبل می‌شد. او دائماً با اظهارنظرات غیرمسئولانه و با اقدامات خصمانه بر التهابات اجتماعی و سیاسی می‌افزود و به‌طور آشکار در دسته‌بندی گروهک مجاهدین خلق و در تقابل با انقلابیون و حزب‌الله قرار گرفته بود.

بنی‌صدر همواره برای توجیه بی‌کفایتی خود

و یا برای ایجاد فاصله بین اقدامات خود و الزامات حاکمیت انقلاب اسلامی بهانه‌تراشی و بهانه‌گیری

می‌کرد و عناصر مؤثرر انقلابی از جمله آیت‌الله

خامنه‌ای و یا شهید بهشتی را مقصر و مورد

خطاب قرار می‌داد.

ریاست کمیسیون امور دفاعی مجلس

با آغاز به کار جنگ در ۷ خرداد ۵۹، آیت‌الله خامنه‌ای به عضویت و ریاست کمیسیون امور دفاعی برگزیده شدند. در این کمیسیون، طرح‌ها، لایح و موضوعات متعددی مرتبط با سپاه، ارتش، مسائل مرزی و تهدیدهای مرتبط با تمامیت ارضی کشور و مناطق کردستان و بلوچستان، مطرح شد که نشان از توجه ایشان به موضوعات نظامی و امنیتی بود.

دهم مهرماه ۵۹، آیت‌الله خامنه‌ای به عضویت کمیسیون ویژه رسیدگی به مسئله گروگان‌ها درآمد که خطمشی‌های کلی مذاکره بر سر چگونگی تحویل گروگان‌ها و شروط ایران را برای دولت تعیین کردند.

همچنین با تصمیم مجلس قرار بود آیت‌الله خامنه‌ای در عضویت پنج‌نفره «بررسی صلاحیت نخست‌وزیر» دراید که رئیس‌جمهور وقت، بنی‌صدر با این حضور مخالفت کرد. با این حال ایشان در جریان انتخاب نخست‌وزیر فعال بود و از حامیان جدی در پیگیری نخست‌وزیری شهید ربانی به شمار می‌آمد.

آیت‌الله خامنه‌ای چند نطق مهم نیز در دوران کوتاه نمایندگی خود ایراد کردند. مشهورترین آن‌ها، نطق مستدل در موقت با طرح عدم کفایت سیاسی بنی‌صدر برای ریاست جمهوری بود. نطق مهم دیگر، گزارش ایشان از عملیات پروازی موفق نیروی هوایی در همان روزهای اول جنگ در صحن علنی بود که موجی از روحیه مثبت را به جامعه تزریق کرد.

ایشان با آغاز جنگ ایران و رژیم صدام در

۲۱ شهریور ۱۳۵۹، به سبب حضور در جبهه‌های جنگ، در جلسات مجلس شورای اسلامی کمتر حضور می‌یافتند. ترور ششم تیر ۶۰ نقطه پایانی بر حضور فیزیکی ایشان در جایگاه نمایندگی و انتخاب به ریاست جمهوری در مهرماه همان سال، پایان رسمی نمایندگی مجلس در کارنامه آیت‌الله خامنه‌ای بود.

درگیری‌های مرزی و شورای عالی دفاع

رژیم بعث از طریق مرزهای زمینی و هوایی و دریایی و ایجاد چالش برای مرز نشینان و پاسگاه‌های مرزی با تحریک آمریکا روزه‌به‌روز افزایش پیدا کرد و درحالی که فرماندهان نظامی مرتب خبر از حمله همه‌جانبه عراق در کوتاه‌ترین زمان پیش‌رو می‌دادند؛ اما بنی‌صدر به عنوان رئیس شورای عالی دفاع به دلیل مسئولیت‌های سیاسی که برای خود و کشور ایجاد کرده بود و به دلیل عدم ارزش‌گذاری به گزارش‌های واصله از خطوط مرزی، از برگزاری جلسات شورای عالی دفاع امتناع می‌کرد که تذکر مستقیم از آیت‌الله خامنه‌ای به‌عنوان نماینده امام در شورای عالی دفاع دریافت می‌کند.

درگیری‌های مرزی روزه‌به‌روز افزایش پیدا می‌کرد و درنهایت صدام در ۲۶ شهریور قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر را در یک مجمع عمومی حزب بعث پاره کرد و در ۲۱ شهریور ۱۳۵۹ به‌طور عملی و رسمی جنگ تحمیلی را علیه ایران با اهدافی چون تسلط بر اروندرود، تسلط بر خوزستان و جزایر سه‌گانه آغاز کرد. صدام با جاه‌طلبی خودخواست‌عنوان کرد که در طی سه روز بعد از فتح خوزستان در طی یک هفته به تهران خواهد رسید و در تهران رژه خواهد رفت.

آغاز دفاع مقدس و حضور در اتاق جنگ

رژیم بعث با بمباران فرودگاه و اماکن حیاتی و حساس در شهرهای گیلانغرب، دهلران، ایلام، کرمانشاه، همدان، بوشهر، خوزستان، تهران و... جنگ را با وجهی از توحش آغاز کرد جنگی که هدف اصلی و کلان آن فروپاشی حاکمیت و ساختار اجتماعی و شکست انقلاب اسلامی بود.